

PATENTTI- JA REKISTERIHALLITUS

KHT Jyrki Palojärven toiminta Upcast Oy:n tilintarkastuksessa

Tilintarkastuslautakunnan päätös 4.11.2025

Päätöksen diaarinumero: PRH/1375/10000/2025

Asian vireilletulo

Tilintarkastusvalvonta on tuonut tutkinta-asian tilintarkastuslautakunnan käsiteltäväksi sen vuoksi, että vuonna 2025 suoritettussa laaduntarkastuksessa on havaittu KHT Jyrki Palojärven (jatkossa myös tilintarkastaja) toimintaan liittyviä puutteita Upcast Oy:n (jatkossa myös yhtiö) tilikauden 1.1.–31.12.2023 tilintarkastuksessa. Palojärvi on antanut tilintarkastuksesta 21.2.2024 päivätyin vakioimuotoisen tilintarkastuskertomuksen.

Palojärvi on saanut päivämäärällä 22.5.2025 laaduntarkastuksen päätöksen, jossa hänen laaduntarkastuksensa tulokseksi on vahvistettu hylätty. Laaduntarkastuksen päätökseen ei ollut haettu oikaisua muutoksenhakuajan kuluessa, joten päätös on tullut lainvoimaiseksi.

Kuuleminen

Tilintarkastajalle on hallintolain (434/2003) 34 §:n mukaisesti varattu tilaisuus tulla kuulluksi tutkinta-asianssa 21.8.2025. Tilintarkastaja ei ole antanut vastinetta määräajassa.

Tilintarkastajaa on lisäksi kuultu laaduntarkastuksen suorittamisen yhteydessä. Tilintarkastuslautakunta on ottanut nyt käsiteltävänä olevan tutkinta-asian käsittelyssä huomioon tilintarkastajan aikaisemmin tilintarkastusvalvonnalle esittämät seikat.

Muu aineisto

Tilintarkastuslautakunnalla on ollut käytettävissään tilintarkastusvalvonnan suorittamassa laaduntarkastuksessa käytetty aineisto keskeisiltä osin.

Ratkaisu

Tilintarkastuslautakunta antaa KHT Jyrki Palojärvelle varoituksen.

Perustelut

Tilintarkastaja on toiminnassaan velvollinen noudattamaan tilintarkastuslain (1141/2015, jatkossa myös "TTL") ammattieettisiä periaatteita (TTL 4:1) ja hyvää tilintarkastustapaa (TTL 4:3). Tilintarkastuslain 4 luvun 12 §:n mukaan tilintarkastajan on järjestettävä toimintansa hyvän tilintarkastustavan mukaisesti toiminnan laajuus ja monimutkaisuus huomioon ottaen sekä kirjattava toimintatavat tämän varmistamiseksi. Toimintatapojen tulee sisältää riittävät periaatteet muun muassa riskienhallinnasta, sisäisestä vuosittain arvioitavasta laadunvalvonnasta ja toimeksiantoja koskevan aineiston toimeksiantokohtaisesta dokumentoinnista.

Hyvään tilintarkastustapaan kuuluu tarkastustyön dokumentointivelvollisuus. Kansainvälinen tilintarkastusstandardi ISA 230 (Tilintarkastusdokumentaatio) ohjeistaa yksityiskohtaisesti dokumentoinnin laatimista ja sisältöä sen varmistamiseksi, että tilintarkastusstandardissa ISA 200 määritellyt tilintarkastajan yleiset tavoitteet saavutetaan. Kansainvälisten tilintarkastusstandardien sisältämien keskeisten periaatteiden noudattamista pidetään vakiintuneesti osana tilintarkastuslaissa säädettyä hyvää tilintarkastustapaa.

Tilintarkastuslautakunta on ottanut Palojärven tilintarkastustoimenpiteiden ja tarkastusdokumentaation arvioinnissa huomioon, että tilintarkastetun yhtiön liikevaihto tarkastetulla tilikaudella on ollut noin 25,1 miljoonaa euroa ja taseen loppusumma noin 22,5 miljoonaa euroa.

Tilintarkastuslautakunnan arvio tilintarkastajan toiminnasta

Tarkastustyö on ollut erittäin puutteellista kaikissa tarkastustyön vaiheissa. Yhtiön tilikauden 1.1.2023–31.12.2023 tilintarkastuksessa on havaittu olennaisia puutteita tilintarkastusevidenssin hankkimisessa ja sen dokumentoinnissa. Puutteet liittyvät tarkastustoimenpiteiden ja/tai evidenssin todennettavuuteen muun muassa seuraavissa osa-alueissa:

- toimeksiantokirjeen hankkimisessa ja tilintarkastussuunnitelman laadinnassa
- liikevaihdon tarkastuksessa
- vaihto-omaisuuden tarkastuksessa
- muiden olennaisten tilinpäätöserien tarkastuksessa
- pääkirjanpitovientien ja muiden oikaisujen tarkastuksessa
- oikeudenkäyntien ja vaateiden tunnistamisessa
- tilinpäätöspäivän jälkeisten tapahtumien tarkastamisessa
- johdon vahvistusilmoituskirjeen hankkimisessa
- tilintarkastajan kommunikoinnissa.

Tilintarkastuksessa havaittujen puutteiden arviointi

Toimeksiantokirjeen hankkiminen ja tilintarkastussuunnitelman laatiminen

Tilintarkastaja ei ole sopinut tilintarkastustoimeksiannon ehdoista kirjallisesti ennen tilintarkastuksen suorittamista.

Tilintarkastussuunnitelma ei ole riittävän yksityiskohtainen ja kattava, jotta se vastaisi olennaisten virheellisyyksien riskeihin kannanottotasolla. Lisäksi tilintarkastussuunnitelmaa ei ole laadittu siten, että siitä saisi käsityksen suunnitelluista tarkastustoimenpiteistä kannanottotasolla.

Liikevaihdon tarkastus

Liikevaihto (noin 25,1 miljoonaa euroa) on olennainen tilinpäätöserä. Tilintarkastuskansiosta ei ilmene, että tilintarkastaja olisi suorittanut aineistotarkastustoimenpiteitä liikevaihdon katkoon, tapahtumiseen ja oikeellisuuteen. Tilintarkastuskansion dokumentaation perusteella tilintarkastaja ei ole suunnitellut eikä suorittanut aineistotarkastustoimenpiteitä liikevaihtoon.

Vaihto-omaisuuden tarkastus

Vaihto-omaisuus (noin 7,7 miljoonaa euroa) on olennainen tilinpäätöserä. Tilintarkastaja ei ole osallistunut inventointiin tai suorittanut vaihtoehtoisia tarkastustoimenpiteitä vaihto-omaisuuden olemassaoloon. Tilintarkastuskansiosta ei ilmene, että tilintarkastaja olisi osallistunut inventointiin, hankkinut ulkopuolisia vahvistuksia tai muilla tavoin varmistunut vaihto-omaisuuden olemassaolosta tilinpäätöspäivänä 31.12.2023.

Muiden olennaisten tilinpäätöserien tarkastus

Tilintarkastusdokumentaatiosta ei ilmene, että tilintarkastaja olisi hankkinut tarpeellisen määrän tarkoitukseen soveltuvaa tilintarkastusevidenssiä seuraavista olennaisista tilinpäätöseristä tai evidenssin hankkiminen ei ole todennettavissa:

- materiaalit ja palvelut (noin 16,6 miljoonaa euroa)
- liiketoiminnan muut kulut (noin 2,7 miljoonaa euroa)
- myyntisaamiset (noin 3,2 miljoonaa euroa)
- lainasaamiset (noin 0,3 miljoonaa euroa)
- saadut ennakot (noin 13,2 miljoonaa euroa)

Pääkirjanpitovientien ja muiden oikaisujen tarkastus

Pääkirjanpitovientien ja muiden oikaisujen tarkastamista ei ole dokumentoitu riittävällä tarkkuudella eikä tarkastus ole todennettavissa. Saadun evidenssin määrää ei voi arvioida.

Oikeudenkäyntien ja vaateiden tunnistaminen

Tilintarkastusdokumentaatiosta ei ilmene, että tilintarkastaja olisi suorittanut tarkastustoimenpiteitä tunnistaakseen yhteisöä koskevat oikeudenkäynnit ja vaateet.

Tilinpäätöspäivän jälkeisten tapahtumien tarkastaminen

Tilintarkastusdokumentaatiosta ei ilmene, että tilintarkastaja olisi suorittanut toimenpiteitä tilinpäätöspäivän jälkeisiin tapahtumiin ja hankkinut tilintarkastusevidenssiä siitä, että kaikki tilinpäätöspäivän ja tilintarkastuskertomuksen antamispäivän välillä toteutuneet tapahtumat, jotka edellyttävät tilinpäätöksen oikaisemista tai lisätietojen esittämistä, on tunnistettu.

Johdon vahvistusilmoituskirje

Tilintarkastaja ei ole saanut johdon vahvistusilmoituskirjettä tai se ei ole todennettavissa tilintarkastuskansiossa. Tilintarkastuskansiossa ei ilmene, miten tilintarkastaja on arvioinut johdon vahvistusilmoituskirjeen puuttumisen vaikutusta tilintarkastajan raportointiin.

Tilintarkastajan kommunikointi

Tilintarkastuskansioon liitetystä dokumentaatiosta ei ilmene, onko tilintarkastaja:

- kommunikoinut johdolle tilintarkastussuunnitelman
- suorittanut tiedusteluja johdolle oikeudenkäynneistä ja vaateista
- tiedustellut toimivalta johdolta tilinpäätöspäivän jälkeisistä tapahtumista.

Tilintarkastusdokumentaation perusteella ei ole todennettavissa, että tilintarkastaja olisi kommunikoinut suullisesti johdolle.

Yhteenvedo

Tilintarkastajan tilintarkastusvalvonnalle esittämässä tarkastusdokumentaatioissa nyt kyseessä olevassa tarkastustehtävässä on merkittäviä puutteita eikä se täytä hyvän tilintarkastustavan vaatimusta tarkastustyön asianmukaisesta dokumentoinnista. Tilintarkastajan suorittamassa tilintarkastuksessa havaitut puutteet merkitsevät poikkeamista hyvän tilintarkastustavan vaatimuksista (TTL 4:3).

Seuraamuksen määräämisessä huomioon otettavat seikat

Tilintarkastuslain 10 luvun 1 §:n mukaan huomautus on riittävä seuraamus, jos tilintarkastajan moitittava menettely on vähäinen, siihen liittyy lieventäviä asianhaaroja tai se on taloudellisesti vähämerkityksellinen. Jos edellä tarkoitettu menettely on sellainen, että huomautusta ei pidetä riittävänä seuraamuksena, tilintarkastuslautakunnan tulee antaa tilintarkastajalle varoitus. Lain 10 luvun 7 §:n mukaan seuraamuksesta päätettäessä on otettava huomioon kaikki asiaankuuluvat seikat.

Tilintarkastus on suoritettu siltä osin poikkeuksellisissa olosuhteissa, että Palojärvi on vastaanottanut tarkastustehtävän lähellä tilikauden loppua varsinaisen tilintarkastajan menehdyttyä. Tämä ei kuitenkaan vapauta tilintarkastajaa hyvän tilintarkastustavan noudattamisvelvollisuudesta.

Tilintarkastuslautakunta toteaa, että Palojärven laaduntarkastukseen esittämässä tilintarkastusdokumentaatioissa on olennaisia puutteita, jotka kohdistuvat keskeisiin tilintarkastuksen osa-alueisiin. Palojärven tilintarkastusdokumentaatio ei täytä hyvän tilintarkastustavan vaatimusta tarkastustyön asianmukaisesta dokumentoinnista. Havaitut puutteet Palojärven suorittamissa tilintarkastustoimenpiteissä ja niiden dokumentoinnissa antavat aiheita vakavaan kritiikkiin.

Tilintarkastuslautakunta katsoo, että vaikka Palojärvelle ei ole aikaisemmin määrätty tilintarkastuslain 10 luvussa tarkoitettuja seuraamuksia, ei huomautus ole riittävä seuraamus hänen menettelystään ottaen huomioon, että tilintarkastustoimenpiteissä ja niiden sekä evidenssin dokumentoinnissa havaitut puutteet

kohdistuvat useille eri tilintarkastuksen osa-alueille. Tilintarkastuslautakunnan on siten annettava tilintarkastuslain 10 luvun 1 §:n 2 momentin mukaan KHT Jyrki Palojärvelle varoitus.

Sovelletut säännökset

Tilintarkastuslaki (1141/2015) 1 luku 1 §, 4 luku 1, 3 ja 12 §, 7 luku 2 ja 5 §, 10 luku 1 ja 7 §

Valitusoikeus

Asianosaisella on oikeus valittaa päätöksestä Helsingin hallinto-oikeuteen.

Asian ratkaisseet tilintarkastuslautakunnan jäsenet

Pekka Timonen (puheenjohtaja), Ari Ahti (varapuheenjohtaja), Antti Fredriksson, Eeva-Lotta Kivelä, Sari Koivisto, Pasi Päällysaho, Janne Ruohonen, Anders Tallberg ja Heikki Wahlroos

PATENTTI- JA REKISTERIHALLITUS

Tilintarkastuslautakunta
Pekka Timonen
Tilintarkastuslautakunnan puheenjohtaja

Wille Korhonen
Esittelijä
Tilintarkastusvalvonta

Liite Valitusosoitus